

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

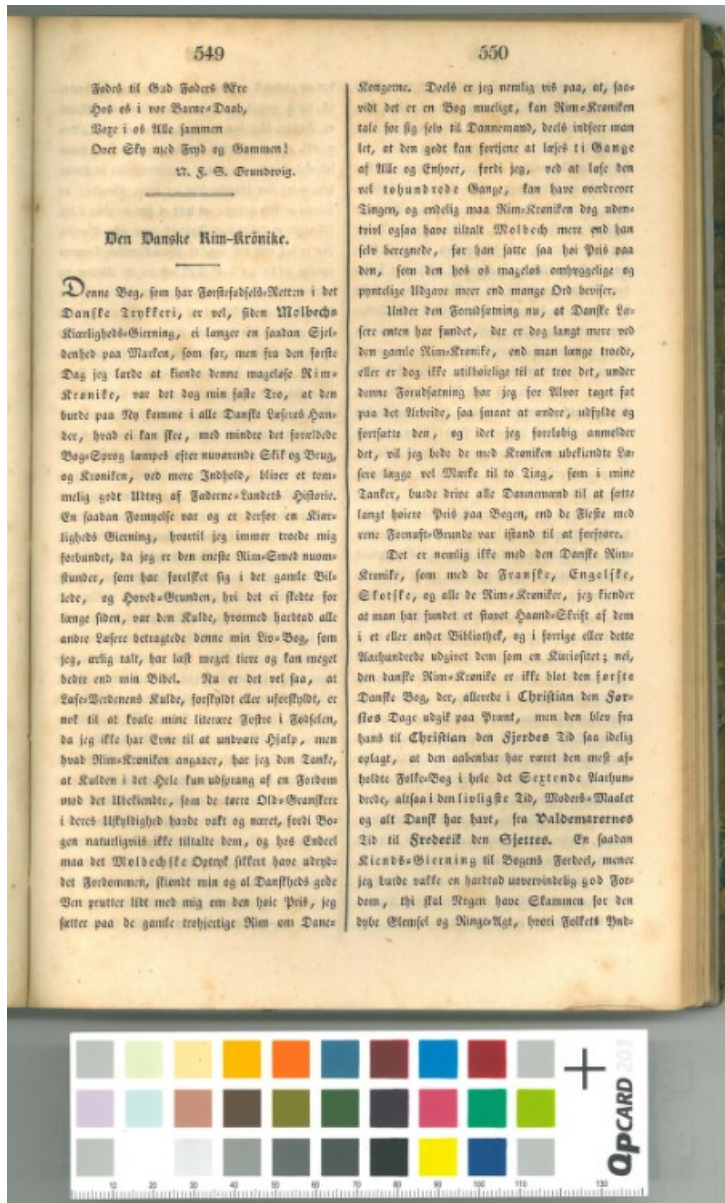
Titel: Udrag fra Den Danske Rim-Krönike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 550. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1834_539-txt-shoot-idm145/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Hødt til Gud Hødt alle
 Høt ed i vor Børns-Dag,
 Byg i os alle sammen
 Døt Sky midt Byd og Sammen!
 N. F. S. Grundtvig.

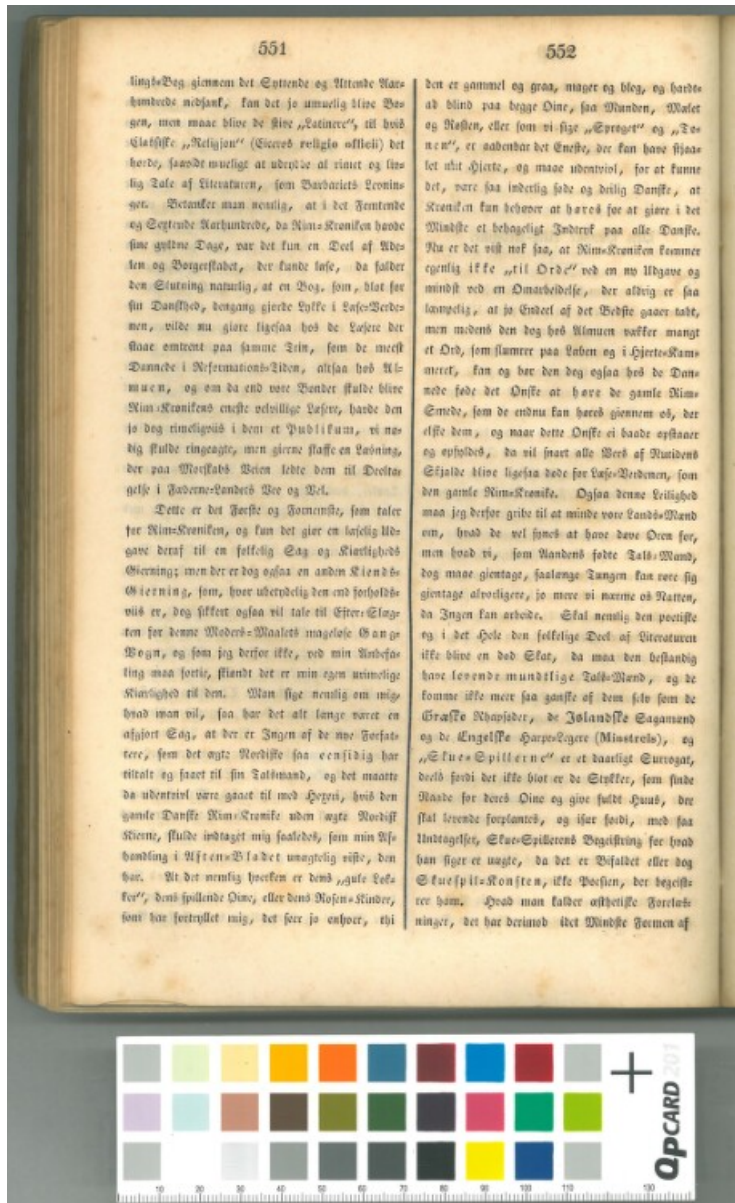
Den Danske Rim-Kronike.

Denne Bog, som har Jørgenfabjeld-Netten i det Danske Trykkeri, er vel, siden Melbechs Klædigheds-Giæring, ei længer en saadan Gjel- denhed paa Maalen, som før, men fra den første Dag jeg lærde at skrive denne mageløse Rim- Kronike, var det dog min søde Tro, at den turde paa sig komme i alle Danske Værelser. Hødt, hvad ei kan stee, med mindre det særde- lde Bog-Ævrigt kæmpes efter nuværende Skik og Brug, og Kroniken, ved mere Indbald, bliver et tem- melig godt Udtryk af Fæderne-Landets Historie. En saadan Fremgaaelse var og er derfor en Klæd- igheds-Giæring, hvortil jeg immer træde mig forundret, da jeg er den eneste Rim-Ævner nu- værende, som har været sig i det gamle Bils- lode, og Høvde-Øvneren, hid det ei skete for længe siden, var den Kalde, hvormed hartred alle andre Værelse betragtede denne min Vio-Bog, som jeg, uslig talt, har læst meget flere og kan meget bedre end min Bibel. Na er det vel saa, at Læse-Verdenens Kalde, forstodt eller uselyst, er net til at loote mine literære Fæstte i Høvsten, da jeg ikke har Vene til at undvære Hjælp, men hvad Rim-Kroniken angaar, har jeg den Tanke, at Kalben i det Hele kan udsvang af en Fødem midt det Uvæsentlige, som de tære Old-Øvnerere i deres Uvæsentlighed havde øst og næret, seel Bo- gon naturligtvis ikke tilalte dem, og hos Eddel maas det Voldchfke Dyrsk stillet have udvæ- det Fødemmen, stænt min og al Dansteds gode Ven præter lte med mig om den hele Pødt, jeg setter paa de gamle trehjetige Rim om Dan-

Stengeme. Dødt er jeg nemlig vis paa, at, saa- vidt det er en Bog muligt, kan Rim-Kroniken tale for sig selv til Dannevand, dødt indfør man let, at den godt kan fortjente at læst i Gange af alle og Enføer, fridt jeg, ved at løse den vel rolynd redde Gange, kan have vordtort Ringen, og endelig maas Rim-Kroniken dog uden- tvivl ogsaa have tilstalt Voldch mere end kan selv betegnede, far han fatte saa hei Pødt paa den, som den hos os mageløse omhyggelige og pøntlige Ulygane meer end mange Døt bevise.

Under den Fødsfættning nu, at Danske Læ- sere enten har fundet, der er dog langt mere ved den gamle Rim-Kronike, end man længe troede, eller er dog ikke utilholdige til at troe det, under denne Fødsfættning har jeg for Alvor taget fat paa det Uværdige, som smat at endre, udværd og ferfættede den, og idet jeg forelselig anmelder det, vil jeg lode de med Kroniken uvæsentlige Læ- sere lægge vel Værdie til so Ring, som i mine Tanker, kunde drive alle Dannevand til at sette langt høiere Pødt paa Bogen, end de Bøstke med sine Fødsfætt-Grunde var istand til at ferføre.

Det er nemlig ikke med den Danske Rim- Kronike, som med de Franske, Engelske, Skotske, og alle de Rim-Kroniker, jeg fiender at man har fundet et saant Fødsfætt af dem i et eller andet Bibliotek, og i ferlige eller dette Høvstendede udværdet dem som en Klædigheds- værd, den danske Rim-Kronike er ikke blot den første Danske Bog, der, allerede i Christian den Før- stes Dage udværd paa Prænt, min den blev fra hånd til Christian den Fjerdes Tid saa idelig oplagt, at den andenhar har været den mest af- holdte Høvst-Bog i hele det Tøvstende Høvst- endede, altsaa i den tieligtste Tid, Møvst- Maalet og alt Dansk har lært, fra Valdemarernes Tid til Føvstedell den Gjettes. En saadan Klædigheds-Giæring til Bøvstend Føvsted, mener jeg turde vakte en hartred uvævstendelig god Føv- dem, hi sal Regn have Elammen for den dybe Elævst og Ringværd, hvortil Føvsted Høv-

linges Beg giennem det Sjæle og Altsende Kær-
 hedsde nedfald, kan det jo umiddelbart blive Bes-
 gen, men maaske bliver de ikke „Latinere“, til høit
 Galskafte „Religion“ (Elevens religiøse affekt) det
 herde, sandsynligvis at udrøbe at rimet og stas-
 sig Tale af Literatøren, som Barbaucis Verminis-
 get. Men efter man næstlig, at i det Tjenteske
 og Sjælede Karthunder, da Nims-Kranke havde
 sine gode Dage, var det kun en Del af Ades-
 sen og Dageslabet, der kunde løse, da falder
 den Slutning naturlig, at en Bog, som blot ser
 sin Dandskød, dengang gjerde Lykke i Lese-Beder-
 men, vilde nu gjære ligesaa hos de Løvere der
 staae emteent paa samme Trin, som de mest
 Dannede i Nefternations-Liden, altsaa hos Al-
 maanen, og som da end mere Vænder skulde blive
 Nims-Kranke end de tidligere Løvere, havde den
 jo dog rimeligvis i den et Publikum, vi næ-
 stig skulde ringe, men gjære staae en Lørdag,
 der paa Morsfalds Veien ledte dem til Døds-
 gælle i Tønder-Landets Bø og Vel.

Denne er det første og fjerde, som taler
 for Nims-Kranke, og kan det gjære en løselig Ud-
 gaae deraf til en fæstelig Sjæ og Kærlighed
 Giering; men der er dog ogsaa en anden Lørdag-
 Østerning, som, hvor uendelig den end forholds-
 vis er, dog sikkert ogsaa vil tale til Sjæle-Lø-
 ren for denne Moders-Maalret mangelde Om-
 væg, og som jeg derfor ikke, ved min Ansva-
 ring maaske fortæ, skænt det er min egen umiddel-
 bare Kærlighed til den. Man siger nemlig om mig,
 hvad man vil, som har det alt længe været en
 afsjort Sjæ, at der er Ingen af de nye Forfats-
 tere, som det nye Nordiske saa enstidig har
 staaet og haaret til sin Tidsmand, og det maatte
 da uden tvivl være gaaet til med Hogen, hvis den
 gamle Danske Nims-Kranke uden nye Nordisk
 Kærl, skulde indtage mig skædet, som min Af-
 brydning i Aften-Vid det usagtelig riste, den
 her. At det nemlig horefter er den „gule Lø-
 ker“, den sjældne Pind, eller den Nims-Kranke,
 som har fortrængt mig, det ser jo enhver, thi

det er gammel og grov, miset og bleg, og havde
 ad blind paa begge Dine, som Vandens, Mafet
 og Næsten, eller som vi sige „Elevens“ og „De-
 nne“, er sandt det første, der kan have staaet
 for det første, og maaske uden tvivl, for at kunne
 det, var det indlysende og driligt Danst, at
 Kranke kan behøve at høre for at gjære i det
 Mafte et behøveligt Indret paa alle Dasse.
 Nu er det vist nok saa, at Nims-Kranke kommer
 rimeligvis ikke „til Orde“ ved en ny Udgave og
 mindre ved en Omarbejdelse, der aldrig er saa
 længe, at jo Indret af det første gaaer tabt,
 men indens den dog hos Almaanen vækker mange
 et Ord, som staaer paa Liden og i Hjerte-Kam-
 meret, kan og har den dog ogsaa hos de Dannede
 født det første at høre de gamle Nims-
 Kranke, som de endnu kan høre gjennem og, der
 ikke dem, og maaske dette første ei havde afstaaet
 og afstaaet, da vil snart alle Dasse af Nims-
 Kranke skulde blive ligesaa gode for Løvere-Vænder, som
 den gamle Nims-Kranke. Ogsaa denne Kærlighed
 maaske jeg derfor gjære til at minde vor Lands-Mænd
 om, hvad de vel sjældt at høre deres Dren ser,
 men hvad vi, som Nims-Kranke søgte Tale-Mænd,
 dog maaske gjentage, saalænge Tungen kan røre sig
 gjentage afsløret, jo mere vi nære os Natten,
 da Ingen kan arbejde. Skal nemlig den første
 og i det hele den fæstelige Del af Literatøren
 ikke blive en død Slat, da maaske den beständig
 have levende mundfæle Tale-Mænd, og de
 kunne alle mere saa ganske af dem sige som de
 Græske Nims-Kranke, de Islandske Sagmand
 og de Engelske Hæder-Løvere (Mistret), og
 „Elevens“ er et daarlige Eurogat,
 dets fordi det ikke blot er de Stætte, som skulde
 staae for deres Dine og gjære skulde Pund, der
 skal levende forstaaet, og især fordi, med saa
 indtagelse, Skæ-Spillets Dagskring for hvad
 han siger et usagte, da det er Dødsfaldet eller dog
 Skæ-Spillets-Konst, alle Dødsen, der bejst-
 tere ham. Hvad man kalder skæ-Spillets Forret-
 ning, det har derind det Mafte Dødsen af